

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

**Рівень вищої освіти – третій
за спеціальністю 034 «Культурологія»
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
Кваліфікація: Доктор філософії**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради _____ / І. Є. Цепенда/
(протокол № _____ від «__» _____ 2020 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.
Ректор _____ І. Є. Цепенда
(наказ № _____ від «__» _____ 20__ р.

Івано-Франківськ – 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми доктор мистецтвознавства Ганна Карась

Члени робочої групи: доктор мистецтвознавства Мирон Черепанин

доктор мистецтвознавства Віолетта Дутчак

доктор мистецтвознавства Ірина Дундяк

ВНЕСЕНО:

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

Протокол № 13 від «22» травня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ В. Г. Дутчак

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Навчально-наукового Інституту мистецтв

Протокол № 7 від «25» червня 2020 р.

Голова вченої ради _____ А. В. Грицан

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

« ____ » _____ 2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Культурологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 034 «Культурологія» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Розроблено проектною групою у складі:

1. Черепанин М. В. – доктор мистецтвознавства, професор
2. Дутчак В. Г. – доктор мистецтвознавства, професор
3. Дундяк І. М. – доктор мистецтвознавства, доцент

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Управління культури Івано-Франківської ОДА
Івано-Франківська обласна філармонія імені Іри Маланюк
Калуський коледж культури і мистецтв
Івано-Франківське музичне училище імені Дениса Січинського
Департамент культури Івано-Франківської міської ради

1. Профіль освітньо-наукової програми «Культурологія» зі спеціальності 034 «Культурологія»

1- Загальна інформація

Повна назва вищого навчального Закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Vasyl Stefanyk Precarpathian National University Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Department of Ukrainian Music Studies and Instrumental Folk Art
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Науково-освітній рівень: доктор філософії Спеціальність 034 Культурологія Освітньо-наукова програма: Культурологія Obtained qualification: Doctor of Philosophy Program Subject Area Cultural Studies Educational and scientific program: Cultural Studies
Офіційна назва освітньої програми	Культурологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	---
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	На період навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pnu.edu.ua

2 – Мета освітньої програми

Підготовка фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 034 «Культурологія», здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері культурології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Програма орієнтує на відповідну фахову спеціалізацію, в рамках якої можлива подальша професійна та наукова кар'єра.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, (спеціалізація)	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 034 Культурологія Об'єкти вивчення та діяльності: культурні процеси, явища, стани та ознаки, їх усвідомлення, інтерпретація та моделювання; соціокультурні інститути та практики, що забезпечують формування культурних норм та цінностей, способи їх втілення й використання. Цілі навчання: підготовка фахівців з культурології, які володіють сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками, необхідними для розв'язання складних соціокультурних проблем. Теоретичний зміст предметної області – система наукових ідей, підходів, концепцій, теорій щодо культури, зокрема художньої, музичної, театральної; ключові поняття та принципи аналізу культурних процесів та явищ. Методи, методики та технології: загальнонаукові, а також спеціальні методи та методики пошуку, систематизації, аналізу та інтерпретації інформації щодо культурних об'єктів та практик, технології популяризації знань щодо культури та регулювання відносин у соціокультурній сфері. Інструменти та обладнання: аудіовізуальні засоби; програмне забезпечення; мережа internet; інформаційно-комунікаційне обладнання; системи електронного документообігу, електронних бібліотек та архівів.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього рівня вищої освіти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Проведення фундаментальних теоретичних досліджень в галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальність 034 Культурологія, що спрямовані на досягнення повноцінного синтезу культурологічних, мистецтвознавчих та соціально-філософських знань щодо підготовки науковців-культурологів для роботи в установах, організаціях, навчальних закладах

	культури і мистецтва відповідно до вимог сучасного стану українських та світових культурних практик. Ключові слова: культурологія, гуманітарні науки, культура, культурна політика, культурні практики, міжкультурні комунікації, діалог культур, аналітика в сфері культури, теорія і практика культури
Особливості програми	Особливість програми полягає в тому, що вона розроблена і реалізується у мистецькому підрозділі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Навчально-науковому Інституті мистецтв, продукуючи навчально-теоретичні та науково-дослідні пріоритетні напрями наукових студій як специфікацій гуманітарних наук (теорії та історії культури, філософії, музичної культурології – нової комплексної науки й навчальної дисципліни та мистецтвознавчої критики, психології творчої діяльності) в контексті новітніх тенденцій розвитку українського та світового культурознавства та сучасних культурних практик (музичних фестивалів, медіа мистецтва, культурних проєктів). Освітня складова програми. Програма передбачає 60 кредитів ЄКТС для навчальних дисциплін, з яких 21 кредит ЄКТС – це дисципліни загальної підготовки, спрямовані на оволодіння аспірантами загальнонауковими компетентностями та універсальними навичками дослідника, необхідних для розв’язання задач і практичних проблем в процесі їх професійної діяльності або навчання, що передбачає здобуття: фундаментальних теоретико-методологічних гуманітарних знань; мовних (іноземна мова) компетентностей. 39 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни професійної підготовки, що спрямовані на оволодіння аспірантами науковими компетентностями в галузі культурології, української художньої культури, зокрема музичної та театральної, для формування

	наукового світогляду та системних професійних знань. Освітньо-наукова програма формує глибинні знання з культурології, за якою аспірант проводить дослідження, дозволяє засвоїти основні концепції, розуміти теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю 034 Культурологія, оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку. Цикл наукової підготовки доктора філософії передбачає демонстрування аспірантами відповідних навичок, знань та умінь які відповідають інтегральним, загальним та спеціальним (фаховим) компетенціям третього освітньо-наукового рівня вищої освіти зі спеціальності 034 Культурологія. Наукова складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, оформлюється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи доктора філософії, який передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників (підготовка дисертаційної роботи, публікацій у наукових фахових та міжнародних виданнях, участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах)
--	--

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Дослідницька та викладацька діяльність у сфері гуманітарних наук. Адміністративна та управлінська діяльність в сфері гуманітарних наук. Посади згідно класифікатора професій України: Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-
--	--

	дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), керівники малих підприємств без апарату управління (131). Місце працевлаштування. Вищі навчальні заклади культурно-мистецького спрямування, науково-дослідні інститути, заклади культури, управління культури, підприємства, організації установи, які здійснюють діяльність у сфері гуманітарних наук.
Подальше навчання	Особа, яка закінчила навчання за цією освітньо-науковою програмою та здобула освітній ступінь доктора філософії, може підвищувати професійну кваліфікацію та здобувати ступінь доктора наук.
Викладання та навчання	Навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практично-орієнтовані наукові семінари. Протягом навчання здійснюється науково-дослідна робота, пов'язана із написанням наукових статей, тез, підготовки доповідей та оформленням результатів дослідження у вигляді дисертації.
Оцінювання	Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю. <i>Поточний контроль</i> знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). <i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою. Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів, за результатами виконання індивідуального

	плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді Інституту з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.
--	--

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, ціннісно-світоглядно усвідомлювати їх, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності культуролога-дослідника, культуролога-практика
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1: здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення; ЗК2: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК3: уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, національної та світової культури; ЗК4: здатність проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне і практичне значення в сучасному українському та світовому культуротворчому процесі; ЗК5: здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференцій, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація, праці науково-методичного характеру); ЗК6: здатність усно практично використовувати іноземну мову у науковій, інноваційній та педагогічній видах діяльності (усний виступ на конференції, проведення іноземною мовою презентаційних та

	профорієнтаційних лекцій для різних категорій слухачів).
Фахові компетентності (ФК)	ФК1: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у Культурології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках в різних галузях гуманітарних наук; ФК2: здатність застосовувати новітні культурологічні концепції щодо пояснення сучасних культурних явищ і процесів; ФК3: здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, наукометричні бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності; ФК4: здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, знати та розуміти діяльність профільної кафедри (розподіл функціональних обов'язків розподіл педагогічного навантаження, місце кафедри у системі науково-дослідної роботи інституту та університету); ФК5: здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в Культурології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації; ФК6: здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності; ФК7: здатність до побудови тлумачно-інтерпретативних схем культурологічного наративу з використанням існуючих та власних теоретичних моделей в культурологічному дискурсі, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань; ФК8: здатність розуміти матеріальну та духовну цінність художнього об'єкту в різних хронологічних межах та географічних ареалах у відповідному історико-художньому, економічному, соціокультурному, інституціональному та тендерному контекстах.

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати Навчання (ПРН) Знання:	ПРН1: мати передові концептуальні та методологічні знання з Культурології та на перетині різноманітних гуманітарних наук та синтезувати їх у межах наукової спеціальності, в контексті власного дослідження; ПРН2: впорядкувати філософсько-теоретичні засади сучасного культурологічного пізнання; сучасного наукового дискурсу; усвідомлювати власну професійно-наукову ідентичність дослідника-культуролога; ПРН3: знати принципи академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідника; ПРН4: встановлювати міждисциплінарні зв'язки між блоками гуманітарних, культурно-історичних, мистецтвознавчих дисциплін та вільно володіти міждисциплінарною методологією наукового пізнання; ПРН5: вільно володіти фаховим поняттєво-категоріальним апаратом; ПРН6: знати основні культурологічні концепції, теоретичні та практичні проблеми з історії культурологічної науки та інтегрувати їх для дослідження сучасних феноменів та процесів;
Уміння:	ПРН7: аргументувати методологічні засади власного наукового дослідження, визначати його об'єкт та предмет, мету та актуальність з огляду на загальні тенденції інших галузей сучасної науки, аналізуючи параметри його наукової новизни; ПРН8: застосовувати сучасні гуманітарні знання та технології, дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності розвитку на засадах антропного принципу, зокрема здатність до аналізу теоретичних і практичних проблем сучасної культурології як міждисциплінарної галузі гуманітарної сфери; ПРН9: застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу

	інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; ПРН10: вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми Культурології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; ПРН11: володіти різними жанрами написання наукових текстів, вміти їх рецензувати, коментувати, анотувати, редагувати; ПРН12: розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні культурно-мистецькі проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми Культурології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; ПРН13: розробляти та ефективно застосовувати PR-концепції щодо створення і подальшої реалізації власних та командних науково-пошукових та творчих проектів, спрямованих на висвітлення актуальних для українського культурно-мистецького простору подій і процесів; ПРН14: вміти самостійно вдосконалюватись та розвиватись (професійно та екзистенційно), усвідомлювати соціальну та громадянську відповідальність; ПРН15: культивувати толерантні діалогічні моделі спілкування та взаємодії (професійної та міжособистісної) в полікультурному світі.
--	---

8-1 Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Програму забезпечують штатні викладачі доктори мистецтвознавства, філософських та історичних наук.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є

	достатнім для забезпечення якості освітнього процесу: • навчальні корпуси; • гуртожитки; • пункт харчування; • спортивний зал; • спеціалізовані навчальні лабораторії; • мультимедійне обладнання
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми з підготовки фахівців третього рівня вищої освіти зі спеціальності 034 Культурологія відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний і змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях: • офіційний сайт Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; • точки бездротового доступу до мережі Інтернет; • необмежений доступ до мережі Інтернет; • наукова бібліотека та читальні зали; • відділ технічних засобів навчання та навчальних комп'ютерних технологій; • комп'ютерне програмне забезпечення; • навчальні та робочі програми дисциплін; • навчальні плани та графіки навчального процесу

9– Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та вищими освітніми закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та вищими освітніми закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачається на загальних підставах

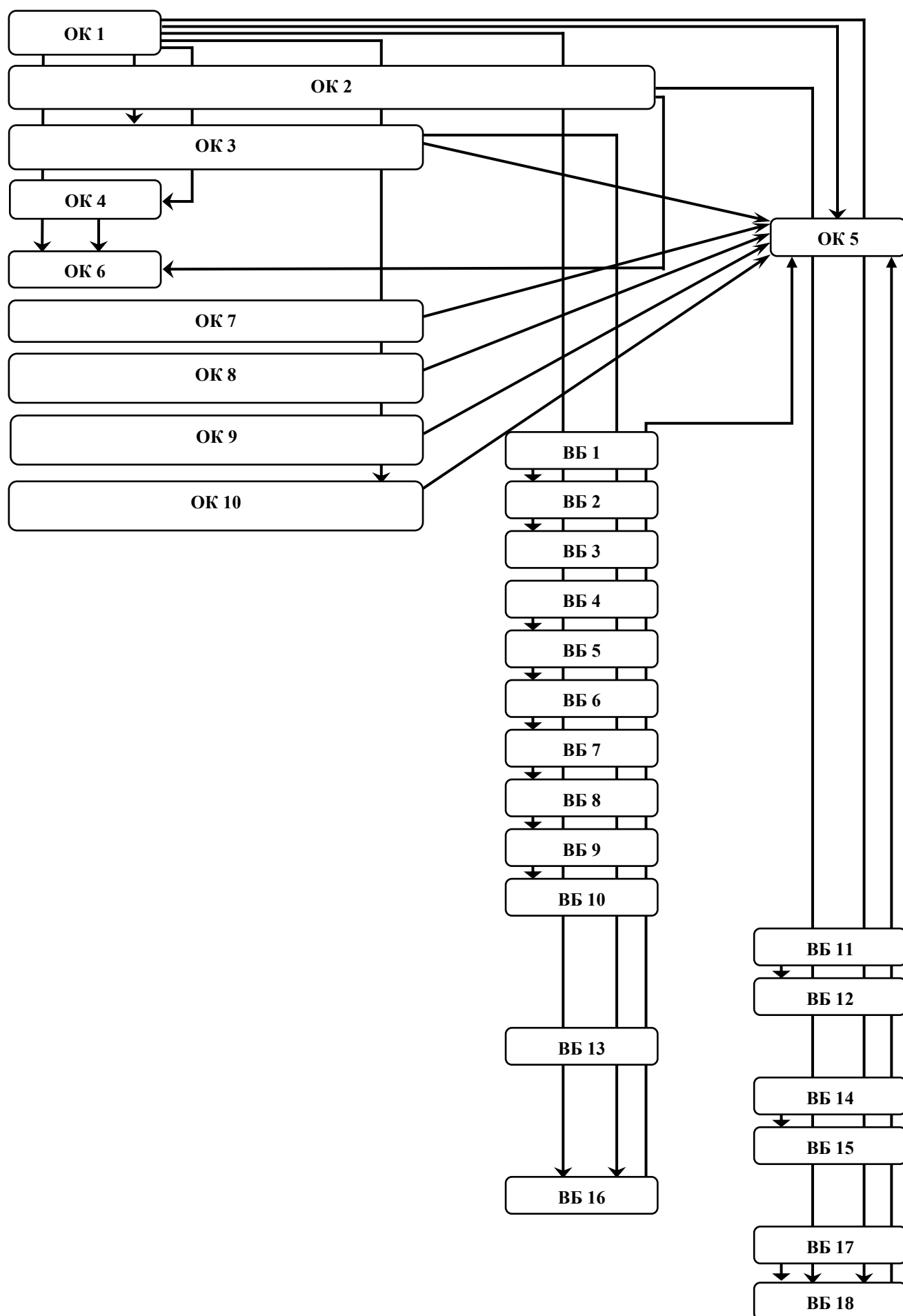
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОП		
ОК1.	Філософія і методологія науки	3	Екзамен
ОК2.	Іноземна мова	9	Екзамен
ОК3.	Організація наукової діяльності	6	Залік
ОК4.	Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика	3	Залік
ОК5.	Педагогічна практика	3	Залік
ОК6.	Управління науково- дослідними проектами	3	Залік
ОК7.	Культурологія	3	Екзамен
ОК8.	Українська художня культура	3	Екзамен
ОК9.	Психологія творчої діяльності	3	Екзамен
ОК10.	Мистецтвознавча критика і риторика	3	Екзамен
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	42	
	Вибіркові компоненти ОП		
ВБ1.	Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти	3	Екзамен
ВБ2.	Українська хорова культура	3	Екзамен
ВБ3.	Мистецтво і медіакультура	3	Екзамен
ВБ4.	Теорія та історіографія візуального мистецтва	3	Екзамен
ВБ5.	Видовищні форми мистецтва	3	Екзамен
ВБ6.	Історія і теорія музичних стилів і жанрів	3	Екзамен
ВБ7.	Вокальне мистецтво в системі культури	3	Залік
ВБ8.	Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва	3	Залік

ВБ9.	Синтез мистецтв у культурі української діаспори	3	Залік
ВБ10.	Теорія та історія театральної культури	3	Екзамен
ВБ11.	Драма як рід літератури і вид мистецтва	3	Залік
ВБ12.	Хореографія як вид художньої культури	3	Залік
ВБ13.	Сакральне мистецтво. Іконологія	3	Екзамен
ВБ14.	Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ ст	3	Залік
ВБ15.	Комплекси у декоративно-ужитковому мистецтві і дизайні (інтер'єр житла, одяг)	3	Залік
ВБ16.	Менеджмент культури і мистецтва	3	Екзамен
ВБ17.	Сучасні культурні практики	3	Залік
ВБ18.	Композиторська творчість як феномен культури	3	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонент:	18	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	60	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 034 Культурологія проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту докторського дисертаційного дослідження. Складання здобувачем кваліфікаційного комплексного іспиту з культурології передбачає перевірку рівня його теоретичної фахової підготовки відповідно до навчального плану підготовки здобувачів третього (докторського) рівня вищої освіти за спеціальністю. На іспиті публічно перевіряються наступні програмні результати навчання: здатність до аналізу теоретичних і практичних проблем сучасної культурології як міждисциплінарної галузі гуманітарної сфери; здатність формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.

Метою захисту докторської кваліфікаційної роботи є встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки випускника вимогам, що висувають до здобувачів третього (докторського) рівня вищої освіти в галузі гуманітарних наук за спеціальністю 034 Культурологія.

Захист кваліфікаційної роботи на ступінь доктора філософії відбувається публічно. На захисті докторської роботи перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати актуальність і мету власного наукового дослідження, усвідомлювати значення власного наукового дослідження для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя, національної чи світової духовної культури; вміння продукувати нові наукові ідеї; вміння практично застосовувати сучасні гуманітарні знання та технології у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності розвитку на засадах антропного принципу.

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 034 – Культурологія завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: Доктор з культурології.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

